

Õiguskantsler

Esinaine Maarika Niidumaa
Eesti Maakoolide Ühendus
maarika@kuutsi.edu.ee

Teie 19.02.2016 nr

Meie 30.03.2016 nr 7-7/160336/1601326

Digitaristu kaasajastamise toetuse saamise tingimused

Lugupeetud Maarika Niidumaa

Edastasite Eesti Maakoolide Ühenduse nimel õiguskantslerile pöördumise, milles küsisite arvamust majandus- ja taristuministri [käskkirja](#) eelnõu kohta. Käskkirjaga soovitakse kehtestada toetuse andmise tingimused üldhariduskoolide digitaristu kaasajastamiseks. Pöördumisest nähtuvalt peab Eesti Maakoolide Ühendus probleemseks eeskätt käskkirjas sisalduvat nõuet, mille järgi on üheks toetust saama õigustatud kohalike omavalitusüksuste valikukriteeriumiks asjaolu, et ühes põhikoolis on 2015/16 õppeaastal minimaalselt 80 õpilast.

Teie mure on mõistetav. Teile vastamiseks kogutud teabe ja selle analüüsi alusel ei saa siiski väita, et digitaristu kaasajastamise toetuse saamiseks 80 õpilase nõude seadmine on ilmselgelt põhjendamatu ja sellisena põhiseaduslikkuse järelevalve korras tulemuslikult vaidlustatav.

[Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadus](#) § 16 järgi sätestab toetatavate tegevuste elluvijaks oleva ministeeriumi juht toetuse andmise tingimused käskkirjaga. Tingimused peavad olema kehtestatud nii, et oleks tagatud sama seaduse § 24 punktist 14 tulenev kestvuse nõue Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 nimetatud juhul ja aja jooksul.

Toetuse andmise tingimuste kehtestamisel peab arvestama läbipaistvuse, põhjendamiskohustuse, põhjendamatu ebavõrdse kohtlemise keelu jt avaliku õiguse põhimõtetega.

Otsust eelistada digitaristu arendamise toetuse jagamisel neid kohalikke omavalitsusi, kus koolivõrk on korrastatud¹, ei saa kestvusnõuet arvestades ilmselgelt põhjendamatuks pidada.

See, et käskkirja eelnõu punktis 3.2.3. nimetatud 80 õpilase nõuet pole kooli jätkusuutlikkuse kriteeriumina õigusaktides sätestatud, ei muuda seda nõuet siiski õigusvastaseks. Kontrollimisel selgus, et nõutav minimaalne õpilaste arv ei ole valitud meelevaldselt. Tuginetud on põhikooli õpilaste arvu prognoosile, mille Poliitikauuringute Keskus Praxis oma [analüüsis](#) esitas.

¹ Vt käskkirja eelnõu juurde koostatud [seletuskirja](#) lk 4-5.

Käskkirja eelnõust nähtub (p 2.2, p 8), et kõne all olev toetuse jagamine on mõeldud perioodiks 2016-2018. Samas plaanitakse ministeeriumi kinnitusel aastateks 2019-202x järgmist toetuste perioodi ning siis on tõenäoliselt võimalik muuta ka toetuse saajate sihtgruppi.

Haridus- ja Teadusministeeriumi läbiviidava [Koolivõrgu programm 2016-2019](#) raames uuendatakse samuti koolide digitaristuid ning osa koole saavad kaasaja nõuetele vastava digitaristu selle programmi toel ja tingimustel.

Loodan, et selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
 Haridus- ja Teadusministeerium